

Nr 1.

Ankom till riksdagens kansli den 8 februari 1936 kl. 8 f. m.

Andra kammarens femte tillfälliga utskotts utlåtande nr 1 i anledning av väckt motion om upphävande av gällande bestämmelser om skyldighet för militärmanskap att giva överordnad heders-tecken (hälsning, honnör).

Uti en inom andra kammaren av herr *Henrikson m. fl.* väckt, till utskottet överlämnad motion, nr 162, har hemställts, att riksdagen måtte i skrivelse till Kungl. Maj:t anhålla att de hittills gällande bestämmelserna om skyldighet för militärmanskap att giva överordnad hederstecken (hälsning, honnör) avskaffas.

I fråga om motiveringen får utskottet hänvisa till motionen.

Utskottet har redan tidigare haft anledning taga ställning till denna fråga. Vid 1929 års riksdag väcktes en motion, nr 324, i enahanda syfte av delvis samma motionärer. Över motionen avgav utskottet utlåtande, nr 4, vari lämnades en översikt över gällande föreskrifter i ämnet, varefter utskottet anförde:

”Av till utskottet inkommen utredning inhämtas, att hälsningsplikt för manskap förefinnes i samtliga europeiska arméer, oavsett om de tillhöra den av motionärerna såsom ’borgerlig’ betecknade militarismen eller ej.

På frågan om hälsningsplikten i tjänsten saknar utskottet anledning ingå.

Beträffande åter förhållandena utom tjänsten har utskottet med tillfredsställelse iakttagit den strävan, som under senare åren gjort sig gällande i syfte att utan åsidosättande av god ordning och disciplin samt till ömsesidig bekvämlighet och trevnad för båda parterna nedbringa antalet tillfällen av hälsningsplikt av mera formell natur. Av uttalanden i den dagliga pressen synes också framgå, att från ledande militärt håll ett motsvarande intresse förefinnes. En ytterligare utveckling på denna väg torde ock utan tvivel vara ägnad att borttaga åtskilliga tillfällen till friktion, som endast kunna lända det förtroendefulla samarbetet mellan militärpersoner i olika tjänsteställning till men. Att speciellt beträffande militärtjänsten åsidosätta de regler, som eljest i det dagliga livet iakttagas för hövlighet och god ordning, lär icke finnas någon anledning.”

Utskottet hemställde om avslag å motionen, vilket även vann kammarens bifall.

Vid 1930 års riksdag framfördes önskemålet ånyo i motion, nr 52, av fortfarande delvis samma motionärer som nu. I sitt utlåtande, nr 3, över motionen hemställde utskottet, under hänvisning till vad utskottet vid nästföregående riksdag anförde i ämnet samt andra kammarens avslag å motionen, att den vid 1930 års riksdag väckta motionen icke måtte föranleda någon andra kammarens åtgärd. Kammaren biföll även denna gång utskottets hemställan.

Försåvitt utskottet har sig bekant har, sedan dess ovan relaterade utlåtande år 1929 avgavs och andra kammaren i anslutning därtill fattade beslut, något avsteg icke skett från den utveckling i riktning mot mindre formalistiska hälsningsföreskrifter, vilken utskottet i sitt nyssnämnda utlåtande med tillfredsställelse konstaterat. Vid sådant förhållande saknar utskottet anledning frångå den inställning till spörsmålet, som funnit uttryck i utskottets utlåtande, nr 4, till 1929 års riksdag och får fördenskull hemställa,

att herr Henriksons m. fl. motion nr 162 ej måtte föranleda någon andra kammarens åtgärd.

Stockholm den 7 februari 1936.

På utskottets vägnar:

OTTO WALLÉN.

Närvarande: herrar Wallén, Arnemark, Hällgren, Fält, Johansson i Djurnäs, Petersson i Storgården, Englund, Jonsson i Mörbylånga, Johnson i Kalmar, Bäck.